

N° 32.

Sestdeenä, 11. (23.) August

1873.

Makfa par gaddu: Makfas weests 1 rubl., pastes nauða 60 kap.

M a h d i t a j s.

Cekschemmes sinas. No Rihgas: general-gubernators aisbranzis, — pahr Pleskodobles nodegſchamu. No Grobinas: par ſcha gadda audſibu. No Garrkalna or: draudsſes-ſwehtit. No Behterburgas: faheits-ſtrahdneetu ſuſhdſta. No Kiewitſas: pahr ſagtu ſubeevibu. No Kalugas: pahr jannu iizibu. No Dneſſas: pahr uhdena truhlamu. No Kaukajas: pahr kuffu un wehtru.

Ahrſemmes sinas. No Wahzijas: pahr garrigneetu prettoſchanohs prett waldivu. No Franzijas: pahr zenschanohs waldivas dehl. No Rohmas: pahweſts ſanehtis deputazijas. No Spanjas: pahr turrenes nemeerin. No Turzijas: pahr Perſijas Schaſta ſanemſchamu. No Perſijas: Perſeeſchu jildinaſchanahs.

Saunalahs sinas. Par lauchu ideefchanas is tehwiſas. Erihs beedribas ſakumods. Beddigs notiltums. Sarunnaschanas us Daugawas plohta-iltta. Ardeewas un atwaddiſchanahs.

Peeliktumä. Retaiſna manta rohtäl iſkuſti. Is Franzſchu karta. Graudi un ſeedi.

Cekschemmes sinas.

No Rihgas. Mubſu general-gubernators firſts Bagrations tai 9. August aisreiſoja us ahrſemmehm.

— Rihgas Wahzu awiſe ſihwu rakſtu prett Kronwalda Akti ſaraktſijuse; bet eelam par to to ſinnojam, nogaidiſim, waj ſahdi prettoſchanahs rakſti netils ſagattawoti.

Wehl no Rihgas. Winnä ſwehtideenä, tai 29tä Juli pullſten 2 puſsdeenä *) nodegga Pleskodoble, jeb tas nams, tur teel usnemti un audſinati tahdi pilſſehteeku behrni, kam wai nemas naw wezzaku, jeb kam wezzaki tahdi, kas paſchi neſpehj kâ nahkabs ſawus behrnus kriſtigi usaudſinaht. Ugunguns iſſprukla lahda paſchas leelas mahjas kaktâ pee jumta, kas laikam jau ilgt bij grudejis un ar tahdu warru iſplattijahs, ka mahjas eedſihwotaji, kam paſcheem bij jaſtrahda pee pumpja, pee lectu glabſchanas un zittu ehlu aiſfargaſchanas, to wairs

*) C. weests no pilſſehtas, pee Kalnjetma leeljetta.

nearreja glabht un no pilſſehtas arr iſtâ laikâ palihdſiba ne atnahza tadeht, ka deenas laikâ no waktſ-tohrneem to nelaimi til labbi newarreja eerandſiht. Deewa laime, ka laiks bij rahms un la ta nelaimie notikka deenas laikâ. Mahja gan bij apdrohſchinata, bet raises deesgan, kâ ruhmes ſadabbuht, lihds kamehr eespehs jannu mahju ussuhweht.

No Grobinas apgabbala par ſchi ruddena auglibu ſinno, ka ſecna un abolitina pa pilnam bijis. Jaunee rubſi, kas pa dalkai jaw teel kulti, effoht zittadi labbi, bet ſemkoſppi fakkoht, ka maſ lezzotees. Meescheem, ihpaſchi kas 9. un 8. neddetâ ſehti, effoht ſmuklas wahrpas un ausas jaw teekoht plautas. Par kartupekeem runnajohht jaſalka, ka winni weetahm jaw ſahluſchi truhdeht; turprettim ohgas labbas un papilnam auguſchas.

No Garrkalnas draudsſes. Tur tai 5. August bij iſhti dahrga deena; jo tanni deenä ta ſwehtija ſawus 25 gaddu ſwehtkus ar wiffahm aplahrtejahm zee-minu draudſehm. Preeſch ſſchetri neddetu atpallat prahweſta tehws bij Deewa wahrduſ turreht tanni Garrkalnas jeb Weſtrotas baſnižä, un peeminneja, ka grihbhoht 25 gaddu ſwehtkus ſwehtit tai baſnižä. — Tad weens no Ahdaſchu draudsſes, pehz beigteem Deewa wahrdeem ſawu dahwanu eeneſſa preeſch jauna krohna luktura, us to prahweſta tehws teiza, ka ta dahwana buhſchoht zittas peewillt klah, kâ arri notikka; preeſch to krohna lukturi ſanahja mihleſtibas dahwanas 70 rubl. 25 kap. f. n. — Tad zits kahds zaur tam paſlubbinahts, eesahka dohmaht, wehl weenu zittu glihtumu gahdabt, un uſrunnaja dewinus ſaimneekus, mihleſtibas dahwanas ſameſt,

lai ap Altari weenu glihtumu ustaititu, us to wianam isdewahs sadabbuht 12 Rbf. 5 kap. Tad tahs Draudses ffohlmeisters runnaja ar to dahwanu luhdseju, ta buhschoht lihdseht: ta ta basniza effoht gluschi melna, tad wianu wajagoht iswitteht, un tas dahwanu luhdsejs atbildeja, ta buhschoht prohweht mihslestibas dahwanas luhgt. — Un isdewahs ittin labbt, sadabbuja 14 Rbf. 45 kap.; ta tad pawiffam fanahza 26 Rbf. 50 kap. S. N. Bet isdewums isnahze leelaks, la eenahlums; isdewums bij 28 Rbf. 42 $\frac{1}{2}$ kap. f. N. Tad nu tilfe glihtohts un labbohts, zil ween warreja, ta ta bij to preezatees par wissu to jaukumu. Bija arr leels kauschu pulks fanahzis, ta nemas ruhmes nebij tanni basniza. Tad tahs draudses ffohlmeister kungs L. S. Weinberg bij ismahzjis dseedafchanu us tschetri balsim, kas warren patihlami bij no Dahwida 147 dseemas. Teizi to Kungu un neaismirsti ko winsch tew labba darrijs, un ohtru: Zil leela Deewa schelastiba. Un pehz beigteem Deewa wahrdeem prahwesta tehws ar zittu kungu peepalihdsefchanu bij isgabdajis weenu gohda-maltiti. Tur bij to preezatees ar wesselibas usdsefchanu un laimes wehleschanu, un bij wultu weesu sagaddijuschees. Lai paleef peemina ta deena muhsu behrneem un behrnu behrneem.

Jakobs Prachs.

No Pehterburgas. Peh. Kreewu amises lassam, ta daschu fabriku strahdneeki, kas pee Pehterburgas aprinka peederr, par ehdeeneem effoht subdsejusch. Fabriku kungi (fabriku direktori) wianneem tahdus ehdeenus leeloht doht, kas neffoht ihsti labbi, ta ta wianu tohs bandijusch daschi jastimstoh un tahda wihse flimmibas isplattotees. Lai schi leeta titu jo sibli ismellea, ihpasha kommissija preefsch tam eezelta, kas il neddetas strahdneekem pasneegtohs ehdeenus pahrranga un us tam luhko, lai ehdeeni titu is tahdam harribas daffahm sagattawoti, kas naw samaitajuschahs un wesselibai naw skahdigas.

No Kreewijas deenwiddeem. Tur effoht eetaisijusehs sagtu sabeedroschanahs; sagti sawa starpä zehluschi fleppenu sabeedribu, lai warretu sawus grehta darbus labbati strahdaht. Zil lihdj ta teefas no schihs sagtu sabeedroschanahs ko dabbuja sinnah, tuhdat to sahka gubstiht, un lai gan gadda lails jaw pagahjis, tomehr ismellefchana un istirdifchana naw beigusehs, jo weenumehr wehl sagti teef ferti. Pee tam jaw wairaf nekä 1000 leezineeki pahrklauschnati. Lai gan ismellefchanas wehl naw beigtas, tomehr teefahm schis darbs labbi weizahs, ta ta scho nebhuschanu ar laiku gan pawiffahm apflahpehs; jaw taggad leelaks sagfchanas saktuschas mittetees. Ihpaschs nopelns peefschirrams tahdam Dachnawa kungam par sagtu pehdu dschwibachanu; jo sinnas krahdam wiansch par dschwibas breefmahm naw behdajis. Kad wiansch sawas sawahktahs sinnas Ddeffas teefahm nobewa, tad par wajadfigu atsinna, kahdu

teefas-kungu schihs leetas deht us Setatarinaflawas un Perjones gubernu rohbeschahm aisfubstiht.

No Kalugas. Tureenas apgabbala iszehlfusehs jauna tizziba. Schihs tizzibas peekritteji teef no-faulti par „Wosdikanzeem,” tas irr par tahdeem, kas weenumehr nopuschahs. Wianu paharus ne-flaita, bet luhgschanas weeta tillai nopuschahs, rohlas us debbestim pazeldami, un no schahdas nopuschahanahs wianu to wahrdu „Wosdikanzi” dabbujusch. Scho jauno tizzibu kahds kurpneeks effoht dibbinajis, kas bihbeli usmannigi lassidams, us tahdam dohmahm nahzis. Pehz wianu mahzibas Deewam kalposchana til warroht buht garriga, jo Deewa wahrds arri effoht garrigs un pee tam arri effoht atnahzis tas gaddu tuhstotis, tur swehtam Garram jawalwa. Basnizas, sakramenti un zittas pee Deewam kalposchanas peederrigas leetas ne-effoht wajadfigas. Preesteri effoht antikristi, Deewa kalposchana tillai mahnt un naudas krahpschana; kristiba tillai meefas nofalloschana. Tapat wianu laulibu ne par to neatsihst, fazzidami: „Israugi few feewu un dschw ar wianu ta tew patihkabs; pee tam naw nelahda grehta.” Gawefchanu wianu atmett, to par zilwela isgudrojumu usfaktidami. Schihs tizzibas peekritteji effoht tillai prasti laudis.

No Ddeffas. Saw preefsch kahdam neddetahm sinnojäm, ta Ddeffas pilsehta leels uhdena truhkums; taggad nu Ddeffas amises lassam, ta zaur sawu laiku uhdens Ddeffa til dahrgs palizis, ta par weenu spanni uhdena maksa 4—5 kap. Kahds gruhkums zaur to tureenas eedfchwotajeem, weegli noprohtams; bet turpma tahda uhdens truhkuma nebhuschoh, jo taggad pee tam strahdajoh, ta is Dnestras uppes warreschoht uhdent us Ddeffu nolast, tas irr: tur eetaisih to ta nosauzamu uhdens skunsti, zaur ko jaw daschas pilsehtas teef ar uhdent apgahdatas. Arri pee Ddeffas ohsta isbhufwefchanas drihs kerschotees un preefsch schi darba irr atwehleti 2 millioni rublu. Sefchu gaddu laika ohstai wajaga gattawai buht.

No Kankafas. Kubanes aprinki, ta tureenas amises sinno, breefmiga kruffa birruse. Kruffas graudi bijusch till leeli, ta balloschu ohlas (pauti) un pee tam tahda breefmiga wehtra, kas juntuhs noplehse, schohgus apgahjuse, dahrsus isvohstijuse u. t. j. pr. Stahde leela, sneedotees lihdj kahdeem 45,000 rubleem. Kad reis par kruffu sahkluschi runnah, tad arri kahdu wahrdu peelitim, zil skahdes kruffa heid-sama laika darriuse. Gelfsch peezpadsmit gubernahm kruffa par kahdeem 1 $\frac{1}{2}$ millionem rublu labbibas nofappajuse.

Ahrfemmes sinnas.

No Wahzijas. Kattofu garrigneeki arweenu leelaku prettestibu prett jauneem basnizas sillumeem israhda un tapehz to darroht, ko no Rohmas wianu us tam teeloht flubbinati un mussinati; arri wianneem effoht zerriba us Franzju, kad tur is Burbonu zilts

kehniinu buhſchoht eezelt. Tas buhſchoht iſts garrigneeku un pahweſta draugs un aiſtahwetajs; tad tapehſ, ka Franzija kehniſte buhſ eegrohſta, tad ar Franzijas palihgu preekſch pahweſta laizigu waldbibu un preekſch garrigneekuem bijuſcho warru ſpehſchoht atdabbuht. Prufijas waldbiba ſinnams ſtipri us tam paſtahw, ka liſtumi japallaufa un kaſ prett liſtumeem ſtrahda, taſ teel pehſ liſtumeem ſohdihſ. Waldbibaſ iſturreſchanahſ prett Poſenes erzbiſkapu ſkaidri parahda, ka waldbiba neſchraubigi us ſawu liſtumu peepilbiſchanahſ raugahſ. Bet neba wiſſi garrigneeki tahdi, kaſ waldbibaſ liſtumeem negribb paſlauiht. Ta par prohwi jaunaiſ biſkapu Reinkens pawiffam zittahſ. Wiſſch ſawâ pirmâ ſuhſtamâ grahmata ſwarrigus wahrdus rakſtijis par baſnizahſ leetahm, pee tam garra brihwibu un baſnizahſ teeſibaſ eewehrodahſ. Wiſſi gaiſmahſ draugi par ſcho rakſtu preezajahſ un taſ beſ labbeem augteem nepaliſ. Par biſkapu zelſchanu rakſtidahſ Reinkens fakla: Biſkapu weenigi tiſ no draudſehſ paſchahſ iſwehlejahſ beſ pahweſta ihpaſchahſ apſtiprinaſchanahſ. Tad no biſkapa paſcha iſturreſchanahſ prett draudſi runnadahſ wiſſch teiz: biſkapi neteel eezelti, lai wiſſi par draudſi waldbitu, bet lai wiſſi draudſei kalpotu. Waldbiſchana peenahlahſ ſemmes waldbibai. Wiſſehſ, kaſ garrigneeku draugi un wiſſi zehſchanahm kalpo, neſinn, to lai wiſſi us Reinkena gudru un brihwprahſtigu rakſtu fakla.

No Franzijas. Diwi partijahſ (ligitimisti un Orleansisti) ſawâ ſtarpâ ſaweenojuſchahſ un zaur to par treſcho partiju (Bonapartiſteem) ſchleetahſ wirſrohlu dabbujuſchahſ un zerre us tam, ka drihſumâ warreſchoht kehniſti Franzija eetaiſiht. Wiſſi tillai nogaihiſ, lihſ tautahſ weetneeku ſapulze tiſ fakta un ta la wiſſi doudſ draugu jeh peekritteju ſchinni ſapulze buhſ, tad ſpreedumi pehſ wiſſi prahta iſdohſehſ, un dohma, ka tahdi ſpreedumi tiſchoht ſpreeſti: pehſ liſtumeem Franzijai waijaja kehniſteſ jeh kehniſta waldbiſchanahſ; graſ Schamborſ par kehniſta eezeltahſ un Mal Mahonſ palee par kehniſta weetneeku, kamehr graſ Schamborſ nebuſ kehniſta ammatu usnehmiſ. Waj ſchahdahſ zerrihſ peepilbiſehſ, to wehl newarr ſtinaht, jo daſchi fakla, ka zittada waldbiba Franzija gaidama. Ta par prohwi tahdi iſ tautahſ weetneekuem faſtahjuſchehſ, lai warretu iſpehtihſ, ka taggad ar politikahſ leetahm ſtahwoht un par to kahdu rakſtu ſaraktijuhſchi un laudihſ laiduhſchi. Schinni rakſtanu iſſajziht, ka ar kehniſta waldbiſchanahſ eegrohſſiſchanu gan neidohſehſ, jo ſchahda darboſchanahſ atrohdohſ maſ draugu un peekritteju Franzijahſ pawalſteſ. No leela ſwarra pee tam irr, kahdi wiſſi us nahſoſchu walſteſ ſapulze teel eezelti par tautahſ weetneekuem, waj tee irr kehniſteſ waj republikahſ draugi. Pehſ nupat minneto rakſta tautahſ weetneeku zehſchana buhſchoht tahda, ka wiſſi leelala dalka buhſchoht republikahſ draugi jeh republikaneſchi,

un ta tad warroht zerreht, Franzija arri turpmaſ palikſchoht republika jeh republikaneſchu waldbiba.

No Rohmahſ. Lai gan lahrſteſ laik, tomehr pahweſteſ nepeekuhſt, deputazijahſ ſanemt, no wiſſi eefneegtus rakſtus (adreffehſ) liſt preekſchâ laſſiht un us tam neretti ar garrakahm runnahm atbildeht. Schinniſ deenâſ wiſſch ſanehma kahdahſ beedrihſ weetneekuſ, kaſ par launigahm mahtehm ſeſchâſ un par wiſſi behrnu kriſtiſchanu gahda. Tai no ſchihſ beedrihſ pahweſtam peefuhſtita rakſta bija iſſajziht, ka beedrihſ jaw 576 mahtehm palihſdihſu ſneeguſe un tiſ pat doudſ behrnuſ liſtuhſe kriſtiht, tad arri il gahda tai 25. Juni, ka taggadeja pahweſta krohneſchanahſ deenâ, dahwajuſchi puhru preekſch diwahm meitenehm, kaſ no ſchahdahm nabbaga ſeewiſchlahm diſtimuſchahſ. Kaſ lai puhru dabbu, to zaur lohſeſchanu iſſchlihra. — Pahweſteſ beedrihſ un wiſſi preekſchneeku par ſchahdu darbu lohſi uſteizihſ, ka wiſſi par nabbagu behrnu dwehſehm gahdajuſchi; tad kahduſ wahrdus ſajziha prett brihwprahſtiguem, kaſ jaunahſ dwehſehſ ſatanam peeweddohſ un tad ſawu ſwehtihſu dema.

No Spanijahſ. Ar dumpineeku pahmahtſchanu Spanijahſ waldbiſchanai taggad arweenu labbali ſahſ weikteehſ. Rakſtiſahſ pilſſehſta, kaſ arri us dumpi bija ſajehluſehſ, taggad waldbibaſ rohlâſ. Tapat Kartagenahſ pilſſehſtaſ dumpineeki tiſluſchi ſakauti un ja Murzjahſ walſteſ, par furru ſinnojam, arri ſawam gallam tuwojahſ. Kontreraſ lihſ ar ſaweem beedreem, zittu dumpineeku waddoneem, bija tillai eefpehtihſ 2,000 ſaldatus un diwi leelgabbaluſ ſadabbuht. Ar ſcho maſo pulzinu wiſſch gribbeja Madridu, Spanijahſ galwahſ pilſſehſtu uſwarreht un waldbibu apgahſt. No Murzjahſ wiſſch ar minneto karra-pullu pa dſelſ zekku us Schinſchilla aiſbraunza, no kureenahſ tad teeſcham us Madridu gribbeja dohtehſ. Duhſchigee wiſſi arri buhtu itt luſtigi lihſ Madridi aiſbraukuhſchi, kad tillai kahdahſ waldbibaſ karra pulſ nebuhtu wiſſi zekka ſtahjeehſ. Tahda negaidita uſbruſchana dumpineekuſ pawiffam pahſteihſa un wiſſi ſtarpâ iſzehlahſ leela juſchana; tomehr Kontreraſ iſdewahſ kahdu dalku no ſawejeem waggondſ eelſchâ dabbuht, un ſakla atpakkat braukt, bet ratti iſ ſleedehm iſſtrehja; jo waldbibaſ karra wiſſi bija eepreekſchu ſleedehſ iſlauſuhſchi, lai dumpineeki wiſſi newarretu iſſchmault. Dumpineeki waj iſ ratteem iſgahſti waj paſchi pee laika iſſpruhſchi, ſakla beht. Sakerti tillai tahdi 400, zitti aiſbehta un lihſ ar teem arri wiſſi waddoni aiſmuſka. Kahdi glehwi ſchee dumpineeki kauſchana, warr no tam redſeht, ka no waldbibaſ karra wiſſi neweeneſ nebija eewainohſ. Don Karloſ neſem kahda kauſchana maſ duhſchahſ iſrahſijihſ, waj nu ſawu diſihwi Spaneeſcheem gribedahſ uſtaupihſ jeh waj arri no nahweſ bohdidameehſ. Laikam tafſchu buhſ ſtipri ſabaidjeehſ, jo nu wairſ kauſchanaſ ne-ei oht, bet kahda apſtiprinata weeta (Plena platta)

usturrotees. Schi ne tillai effoht drohfscha weeta, bet wiinnai arri tas labbums, ka wiinna Franzijas rohbeschu tuwumâ, ja Don Karlofam turpmaſ gadbitohs is Spanijas aisbeht. Karlisti, kas preelſch lahda laika waldibas karra pulkus weetahm fakahwa, taggad paſchi wairaf reiſu tilluſchi fakauti. — Morellas karra gubernators usgahja lahdu fleppenu Karlistu ſabeedroſchanohs us dumpi un to apſpeeda, eefam ta ſawus dumpja darbus bija ſaktuſe. — Zaur apſchandiſchanu lahds 100 nammu Walenzija tilluſchi ſadauſiti. Starp dumpineeleem leela nekahriba bijuſe, jo kauſchanahs laika wiinni ſeptinus no ſaweem waddoneem noſchahwuſchi.

No Madrides. Kortes ſawa ſehdeſchanâ, tai 5. Auguſt, to preelſchlittumu peenehma, ka 80,000 leels reſerwas karra pulks buhtu jaſaſtahda preelſch pilnigakas ſemmes apſargahſchanas. Par dumpineeleem Kartogenâ runnajoht, jaſalka, ka wiinni tur zeetumneelus un zittus noſeedsneelus waktâ laibuſchi un teem karra eerohtſchuſ demuſchi. Scho ſlaitlis ſneedsotees lihdſ 1500 wihreem. Karlistu karra ſpehls ne-effoht wiſſai leels, wiinneem effoht 26,000 lahjneeku, 450 jahneeku un 17 leelgabbalu. Karlisti nupat atkal weenu darbu paſtrahdajuſchi, kas rahda, ka wiinni neko nebehda par littumeem, kurreem wiſſas walſtis karra laidôs paſlauſa. Ta wiinni noſtahjahs pee Bilbao pilſſehtas ohſta un ſakta ſchaut kuggeem, kas Franzuſcheem peederreja.

No Turzijas. Perſijas Schahls, kâ jaw ſinnojam, no Aultrijas aidbrauza us Konſtantinopeli, Turzijas galwas pilſſehtu. Kâ wiinſch tur tizzis ſanemts un kâ wiinnam tur patihlahs, par to wehl naw nekahdas ſinnas atnahluſſchas: bet til dauſd jaw ſinnams, ka Turki Konſtantinopolê deesgan nemeerigi us Schahla atnahluſſchanu gaida; jo Perſeeſchi, ſawu Schahlu par augſtatu waldneeku nekâ Sultanu turredami, gribb, lai Schahlam tahdu gohdu israhditu, itt kâ Sultans un Turki buhtu wiinna pawalſtneeki. To ſkaidrt rebſeja, kad preelſch Schahla mahjas weetu eerahdija eelſch Beglerbega pilles, kur Ciropas waldneeki mehds mahjoht, kad wiinni us Konſtantinopoli nobrautluſchi. Perſeeſchu wehſtneeks ar mahjas weetu ſchinni pilli ne-effoht ar meeru, bet gribboht Iſcheraganas pilli, kurreu Sultans pats preelſch ſewis lizzis usbuwhet. Kad arri Sultans preelſch ſawa weefa Schahla to is labba prahta darritu, tad Turki ar to nebuhtu ar meeru, jo tee atkal eeranga Sultanu par augſtatu ne Schahlu.

No Perſijas. Kahda Anglu awiſe dabbujuſe rakſtu is Teheranes, Perſijas galwas pilſſehtas. Plaschakas ſinnas par ſawa Schahla weefoſchanohs Ciropâ dabbujuſchi, Perſeeſchi effoht pilnigi ar meeru par Schahla usnemſchanu un apgohdaschanu; bet wiinni nedohma, ka Ciropas waldneeki Schahlam gohdu parahdijuſchi, bet Schahls wiinneem. Perſeeſchi ſawâs ſinnas ſalka: „Schahls Anglijas kehniacenei to gohdu parahdijis, ka wiinſch ar kehni-

neeni us ſalbatu munſterehanas bijis ſkaltitees. Schahls to leelu gohdu Anglu prinzim parahdijis, ka wiinſch pee printſcha walfarinas ehdis u. t. j. pr.“ Perſeeſcheem ihpaſchi leelas dohmas no ſawa Schahla; wiinni dohma, ka Schahls par wiſſeem Ciropas waldineeleem effoht tas augſtalais un wiinnus kâ ſawus pawalſtneelus effoht apſweizinajis. Schahlam paſſam gan lahdas dohmas wairs nebuhs, jo wiinſch pa Ciropu zekodams gan buhs atſinnis, ka Ciropas waldineeleem un walſtihm pawiffam zittada warra. Wai zaur Schahla zekofchanu Perſijai lahds labbums atlehtſees, us tam leekahs maſ zerribas buht, kad Perſeeſchu buhſchanas eewehro. Kad Schahls lahdas pahrgrohſſehanas ſaktu, tad Perſeeſchu preeſteri wiſſi pazeltohs kahjâs un teem wehl leela eepſehja.

Jannakahs ſinnas.

No Konſtantinopeles. Tai 6. (18.) Auguſt Perſijas Schahls ſchê abrauzis. Sultans wiinnu ſagaidijis un us Beglerbegas pilli pawaddijis. Berlinê 9. (21.) Auguſt. Kâ waldibas awiſes ſinno, tad jaunee baſnijas littumi bez lahdas ſawehſchanas tillſchoht eeweſti.

Par kauſchu iſeeſchanu is tehwijas.

Ne ween katram zilwekam, bet arri katrai tautai usnahſ katru reiſ bailigas juſchanas, kad pirmo reiſ eeraug to ittin nepaſthſtamu un ſweſchu; neween zekku gahjejs, bet arri mihtſch lohpinſch mehds ſahaiditees, kad patumſâ eeraug ſeena weſumu, ſabika fruhmu jeb zittu lahdu itt neſkaldigu leetu. Ta arri gandrihs wiſſas tautas paſaulê ſabihſtâhs pirmâ reiſe, kad daſchi no wiinnu lohjekkeem woi nu ſakſ ſchur tur iſeet us ſweſchumeem, woi tillai ſakſ no tam runnâht. Muhsu laidôs no wiſſahm mahzitahm tautahm wiſſwairaf iſkaiſahs par paſauli Wahzu tauta, Angli, Iſhri, Schweizeeſchi un Sweedri. Ne-weena no ſchihm tautahm naw zaur iſeeſchanu wahjaka, nekaimigaka palittuſe; wiſſeem irr laizigi un garrigi ſpehli peeauguſchi; kauſchu ſkaltlis, kas mahjâ paleel, mehds wehl ahtrakti peeaugt, kad lahda dalka ſakſ iſeet. Wahſſemmê preelſch 30 un wairaf gaddeem lohti iſbijahs, kad lahdu reiſ 30—50 tuhlfſtoſchi zilweku weenâ gaddâ isgahja us Ameriku — un taggad, isgahjuſchâ gaddâ zaur Umburgu un Bremenu t. i. ar diwu Wahzu pilſſafatu kuggeem ween isgahje 160 tuhlfſtoſchi us Ameriku, un gandrihs neweens par to nebrehja, jo nomanna, ka kauſchu pulks mahjâ ahtrakti peeaug, kad weena maſa dalkina iſeet. Wahzeſſeſchi ſkaltlis Ciropâ irr taggad wairaf kâ 50 milljonu; no teem peeaug taggad il gaddus 700 lihdſ 800 tuhlfſtoſchi ſkakt, un ja no teem iſeet lihdſ 200 tuhlfſtoſchi, tad wehl 500 lihdſ 600 tuhlfſtoſchi atleel, kas Ciropâ il gaddus wairojahs. Ja minneti 200 tuhlfſtoſchi ne iſeetu, tad, kâ taggad rehſina, peeaugſchana ne-eetu wis (kâ pa-preelſchu dohmaja) ahtrakti, bet wehl rahmakt us preelſchu; peeaugtu tillai 300—400 tuhlfſtoſchu paſchâ tehwijâ — kâ tas Franzija pateek noteel, no kurenas it maſ kauſchu mehds us ſweſcheneſ iſeet.

Lauschu flaitlis mehds wiffur ahtri peeaugt, fur lablabbfchana un labbas zerribas us preefchdeenaam wairojahs, til drihs fa fchi zerriba masojahs, fahl arri tubaf lauschu peeaugfchana pamasinatees, tad arri neweens neiseetu no tehwijas ahra.

Latweefchu flaitlis wairojahs taggad us fahdu $\frac{1}{2}$ procentu, t. i. zaur zaurim (weetahm wairaf) us 1000 zilwefeem peeaug 15 il gaddus flabt. Tas istaifa us wiffu Latweefchu tautu 15 tuhftofch zilwekus il gaddus. No fcheem taggad iseet us eef-fchejahm Kreemijas gubernahm ilgaddus ne wairaf fa 2 woi 3 tuhftofch zilweku; tad nu Kurfemmé un Widfemmé peeaug il gaddus 12—13 tuhftofch Latweefchi. Kreemija weetahm Kafaku femmé, Samará un Saratowá) peeaug 3 lihds $2\frac{1}{2}$ procentes, zittur 2, $1\frac{1}{2}$, 1 jeb arri, fa Igandás, $\frac{1}{2}$ procentes, woi wehl wairaf; zaur zaurim 1 prozente woi drufzin wairaf. Preefch 50 gaddeem Latweefchu flaitlis arri tiffai par $\frac{1}{2}$ lihds 1 procentu wairojohs.

Birmajas isbailes wiffur gandrihs no tam ween zehlahs, fa nerittigi rehkinaja, un dohmaja, fa ja tiffai gribboht, warroht wiffa tauta jeb winnas leelaka daffa iseet no tehwijas. Bet taggad wiffur finna, fa tas nefur newarr notift, un fa tiffai warf kahda daffa no ta flaitla iseet, zif katru gaddu peeaug flabt. Kur tiffai ihpafchi leels pullk us reisi fa-taifahs us iseeschana, tur teem isnahf flitti. Wiffur ta irr bijis, un arri buhs us preefchdeenaam.

Wehl jawajza, woi tee, fas no tehwijas iseet, arri preefch tautas irr pasuddufchi? Naw wis pasuddufchi. Tas Wahzeefchu flaitlis, fas no tehwijas us wiffahm puffedm isgahjis un wehl iseet, wairo tautas warru un flawu titpat labbi, weetahm warbuht wehl labbafi, fa tee, fas tehwijsa paleef. Sinnamon noteef gan, fa weena un ohtra weeta isgahjuschee garriga zenschaná ne palahp us preefchu (fas ar daudseem arri mahjas noteef) woi palahp wehl sohli atpaffaf. Ta irr ar Wahzeefcheem, fas Saratowas un Samaras gubernas dshwo (200 tuhftofch zilweku), bet tee Wahzeefchi, fas Amerika noeet, eet ffohlas leeta un garriga isrohtafchana wehl ahtraf us preefchu, ne fa tas Wahzsemme noteef.

Bet kadeht laudis tad iseet, kadeht tee ne paleef dahrga tehwijsa, fur tee behrnu schuhplá gullejuschi, fur teem weztehmu kappenes paleef, fur raddi, draugi, pasihstami jaastahj, fur kalni un lejas, meschi un lauki pasihstami un mihti, un fur, fas pawiffam wairaf swarrá triht — wiffur flann jaula mahfes walloda un wezzas tautu dseefmas? Us to kosmopoliti Wahzeefchi, Angli un zitti atbild, fa brihwam zilwekam wiffa pafaule effoht tehmu semme (it ihpafchi, gan wiffa ta walfts, furrá tas dshwo), un tas newarroht ihsti brihws buht, ja tas pa dands zeeti peeturrahs pee eerasfas dshintenes. Kadeht no brihweem Sweizeefcheem, Angteem, Ameritaneeefcheem un Hollandeeefcheem it dands apraugoht tablu pasauli,

fatwai dshintenei ne par flabdi bet par labbu, wiffadas flunstes, sinnas un mahzibas no zittahm tantahm eemantodami un zaur wehstnizehm raddeem, pasihstameem starp paschu tauteefcheem ispausdami.

Woi nu kosmopoliteem (brihwprahligeem pasauls birgereem) irr pilna taifniba, woi ne, to lai katris pats nojehds. Man leefahs, fa it pilna taifniba teem naw, jo fas par pasauli blandahs deedeledams, neeka flunstes israhdidams, ar kankareem andeledams, un t. j. pr. tas — gan irr brihws, un arri ne buht naw flitfaks, fa tabds, fas arr tahdos paschds ammatds mahja nodarbojahs, bet tas maf labba darra femim un zitteem. Rahds zilweks, tahda tam laime. Tiffai rehti gaddahs, fa flinakis, jeb weeglprahtiges wehjatutnis, jeb wiltneeks un neustizigis zilweks no nejaufchu laime eefriht; bet arri tad fchi laime mehds drihs pasust, fa wallareja deena, woi nu zilweks dshintenei woi fweefchumá dshwo.

Trihs beedribas falkumds.

Mihgas Latweefchu trihs beedribas miht famus beedrus un weefus lohpa weenoja. Fas pats tur pulka bija, tam 1873. gadda 5. Augusts dahrga peeminaa paliks. Lomehr tad es fche kahdu wahju pumpuru no fchi angli-fohta schinnis faufas rindas raugu noguldihf, tad tas noteef, fa manna kruhtis taptu weeglaka, fas aif preefa flaudsedama waj puschu gribb plihst.

Smukka mihtiga deena anfa un felta faule apfihdeja plafchu Daugawas mahmuli. Un redsi, pa abbahm puffedm fahl pohstees zilweki, fwehtu drehbes gehrbuschees, u weenu weetu lohpa. Fas gan winneem gaidams, fa wiffem til preezigi waigi. Nejauta dands, bet steidsees fahdam lihds un pasfattees, furp tee dohdahs. Kaut gan labs gabbalinfch lo eet un muggura flita paleef, lomehr neatladees. Un redsi, tad nu mehds arri pa gatuwahm un eelahm fleig-damees, pee mahias peenahfam, fas ar farrogeem un wi-hjumeem pushtota tewi apfweizina. Dewim aifnahfoht, wehl jektu ar falkem farreem kaisa, fa til laipni tewi warretu fagauidihf. Fas ta par mahju? tu wajzafi. Ta irr Jonatana beedribas mahja, fas fchodeen preefa mirds. Jo Jonatana beedriba fchodeen preefa-deenu gribb noturreht falkumds un us to wehl famas diwi mahfas, famu wez-zato — Zerribas beedribu, un famu jaunato — Pawaffaras beedribu weefds eeluhguff. — Pulstiens irr septini no rihta un tu redsi no tablenes fpohtchas leetas mirdsam, fas arr us beedribas-mahju dohdahs. Tee irr keifara miht ar fpehlejameem rihteem, furreem meeralaitds wallas zittus keifara behrus ar jantahm flannahm eeluhgsmoht. Fas pulzinfch atnahf un pulstiens rahda pufs aifonau. Te tu tahkumá redsi atfal pulzinu, bet nu leelatu un teem fmutts farrogs angli gaisa wehdinajahs. Ta irr Zerribas beedriba, fas tuwojahs. Tuwal peenahfufchaf, paet Jonatana beedr. Iohjekli ar musiku pretti un famu flaitu farrogu reisu reifahm nolaisdami un pazeldami mihti apfweizina. Daschi arri pulka fluhpstaht, it fa Dahwid ar Jonatanu us Jonatana beedribas farroga. Tu iswelz pulstieni un brihnees, fa tas laifs til ahtri aifstrehjis, jo rahda jau tuwu pee dewineem un azzis greefchahs us zittu pufsi us plafchu Daugawu. Tahkumá arri to reds peldam un sin-nam jau, kahdus mihtus weefus mums wedd. Ta irr Pawaffaras beedriba, fas no Sarkan-Daugawas fchurp brauz us fwehtkeem. Jonatana ar Zerribas beedribu ar fawcem farrogeem un musiku steidfahs pretti kramallá dahrgus weefus apfweizinaht. Garraim ugggi peefaisch pee pus-

totas laipas un preela-schahweeneem schaujoht un muskimi spehlejoht weest ischajj krasa, Sonatana un Zerribas beedri karrogus nolaidami un pazeldami laipnigi sagaida un sweiti, sweiti mihti brakti no weenas puffes, tapat no oh-tras puffes, rohlas dohdamees atpalkat us beedribas mahju. Tur nostahjuschees un lahttigi fastahdamees, dohdahs nu prohjahm us swehttu weetu. Garra wirkne pa zektu proh-jahm wihsjabs. No preelchneezibas wadditi, muskimi speh-lejoht zaur puschloteem gohda wahrteem eegahjahm swehttu weeta. Al zil jauti, zil lohshi tas irr, ta dauds dsirdeja issaujam. Un pateefcham labbatas un flaitatas weetas preelch tahdas deenas newarreja ismekleht. Smukka satta leijas weeta, stary stalteem tehwijas ohsoleem scho weetu par paradises gabbaliam pahwehreta. Gohda-wahrteem tee-scham pretti, eeletjas ohtra galla pascha widdu pazehlahs appafsch prahws kalnisch, fur pehzal firsnigi wahrdi mih-leslibu iswirdam, noslanneja. Pa gohda-wahrteem eegah-jusch, appahjahm preezigi ta pat pehz lahrtas ta pa wifu zektu, dajchas reisas tai lohshai weetai aplahrt un tad karrogus nostahdija. Bullstens rahdija desmit un flita laila weffelu stundu gahjuschi drusfu atspirdsinadami at-puhtamees. Pa to staryu bija wiffi mafee karrodjai sa-sprausti wissaplahrt swehttu weetai un pee appata kalnina leele karrogi widdu it ta tee trihs dsihwibas-lohti israu-dsijahs. Bullsten weenpadsmitds trompete no appata kalnina trihs reis slanodama safauza wiffus. Jauka dsihwies sime, to manna mehle par neweittu isteitt un manni pirsti par sishwu aprakstih. Wiffi pirms usrunnaja Sonotana preelch-neeks Straube t., schis nopeetnis wihs Latwijas wihsu-fohri mihkus weefus un beedrus un pateizahs firsnigi tahm abhahm beedribahm par laipnigu peedallischanohs pee schis deenas. Un tad tas wiffi ta notizjis, ta wehlejuschees, tad gohds wiffi pirms jadohd tam Kungam, tas muhs wiffus lohpa faweddis un to mums peeschthris. Kad dseefnu no-dseedaja, tad swarrigus wehra leekamus wahrus wehl teiza, to es scho wiffus nepehju pattat isteitt. „Un zil naw jaw dascha affarina wiannu ehna noslauzita, zil dascham lau-latam draugam naw atweeglinahis wianna mihta drauga paleelas apglabacht, tad tee nahza gausdamees: dohdeet mums weetu, fur sawu peederrigu nolitt un t. j. pr. Tad nostahjahs Zerribas beedribas preelchneeks Faerber t. un flaweja spehzigds wahrds scho laitu, fur mums atweh-lehts, no brihwibas faules apstanoem, schahdas beedribas patwehrumu sawds gruhds brihschds mekleht. So brihwiba, ta selta brihwiba, to keisars Melkanders I. mums lizzis aust un keisars Melkanders II. mums to ju deenas pla-schaku darra, ta muhs darra laimigus. Ta djemde muhsu stary mihleslibu, ta mehds beedribas lohpa dohdamees, pa-lidlibu sawam tuwalam sneedsam, un t. j. pr. Tad arr Pamararas beedribas preelchneeks, Bange t. eefabta wahrus, tas wiffeem firdi speedahs un daschu affaru azzis speeda: Sweiti, sweiti, mihti Sonatana beedribas brakti un mahfas! Sweiti, mihti Zerribas beedribas lungi un kundses! Pateizohs sawas beedribas wahrda, Zums wezza-tajahm mahfahm, it ihpafchi Sonotana beedribai, ta ta muhs sawu jaunato mahsu turrejusi zeenigu us sawu gohda-deenu usluhgt. So naw ilgs laits, kamehr mehds sawu beedribu dibbinajahm; bet mehds zenschamees puble-tees, panahlt to mehri, us to mehds effam fadewufchees. So pa to paschu ihu laitu, zil naw dascha affara slauzita laulatam wihram, slauzita laulatai seewai, slauzita no-flummufcheem wezzateem, kam behrnisch wehsa semmes-Neppf bija jagulda. Un pahris wezzatu wehl taggadin schinni brihdi muhsu widdu, tas wehl ne fenn behdu affa-ras slauzija. Ka schahdi laiti nu atnahusch, tad ja-attat-tahs us muhsu firmeem tehweem un tehwu-tehweem, tas paschi jo leelo deenas karstumu nesdami nogurrusch schihda un zil daschu stundu karstas affaras us zektuem nomettu-

sches Deewu luhgufchi pehz atweeglinaschanas. Bet laut gan wianni to pilnigi naw panahusch, tad tomehr wianni Deewu naw welfi luhgufchi; Deews wiannu karstas luhgufchanas irr uslaufchees un mums wiannu pehznah-tameem to taggad nowehl. Par wiannu karstahm luhgufcha-nahm pateidamees, lai weenofamees un nealimistam, ta effam lohpa brakti, kurrus til pilnigi mihlestida speh sa-weenoht. — Tad nobseedaja muhsu leelabs tehwijas walfs-dseefnu: Deews, fargi keisaru, un weffelibas usdsehra us beedribu selschenu un augfchanu. Pehz pufdeenas ar polenest swehttu ohtra dalka schahs un jaukt tehrsedami, danjodami un preela schahweeneem gaisu trizzinajoht pa-waddija laitu jaukt lihds walfkaram. Sarunnajahs arri sawa stary beedri gan par dseedafchanu, gan arri par fohlas-buhfchanahm, ta Latweefcheem wehl Kihga ne-effoht ne tahdu latwiftu fohlu. Arri pahris smukku gaisa tug-gifchu us augfchu uslahpa. Teem pattat noslattotees weens teiza, ta ta schee us augfchu lahji, ta arri mums Latwee-fcheem us augfchu jastattahs. Walfkara, tad lampas wiff-aplahrt swehttuweetai bija aisdedsinatass, tad arri smuktu transparentu aisdedsinaja, fur bija lassams: Augsta laime Sonotana, Pamararas un Zerribas beedribahm. Us trihs-reisigas dohtas simes ar trompeti no kalnina salassijahs attal wiffi beedri. Weigas peemineschu Bange t. runna wehl, tas fazzija: Ne pee Strafsburgas, ne pee Mehes karstakt un dsihwigakt nelarroja, ne ta schd mehds, bet wianni karrodami saudeja affinis un dsihwibu; tur pretti mehds karrodami ne weenu affins-lahst ne-effam saudejuschi un tomehr eelarrojusch wairak ne ta semmes gabbalu: mehds eelarrojusch mihlestibas meeru, tas ar Deewa palthgu pabeigta leelus auglus mums dohs.

Wiffi lihgsmi dewahs us mahjahm.

S. A—n.

Behdigs notiffums.

Scha gadda 1ma Majä Wezz-Laizenes Melsohba fainneekam Andrejam Sljahm nosubda puffs peekta gadda wezza meitina Marija wahrda. Pehz puffs-deenas behrns aishahjis pee lohpu ganneem, tas ne-tahlu no mahjahm gannijusch, un tad pehzal ganni gribejuschi lohpus tahfakt us zittu weetu dsicht, tad behrnu stellejuschi us mahjahm, un behrns arri aish-gahjis. Bet tad walfkara ganni lohpus dsinnusch mahja un fainneeze Sljahna seewa Lihse, behrnu pee teem neatraddama, gannus waizajuse, fur behrns palzzis un tee atbildejusch, ta behrns jaw fen effoht us mahju puffi atnahjis, tad tublit mahju laudis gahjuschi us to weetu, no kurras behrns schahjis us mahjahm eet, bet to neatraddusch, wiffu nakti mel-ledami. Ohtra deena tilla sinams darrihts par to pagasta waldischanai un schi passanoja wiffu pa-gastu, no latra fainneeka pa weenam zilwekam behrnu mekleht, un Lubzeneeka pagasts, ta widdu Melsohba mahjas atrohahs, arri sawu lihdszeetibu pee tuwaku behdahm parahdija, no latra fainneeka pa weenam zilwekam, lohpa ar paschu pagasta wez-zaju, bij palthga nahusch, pee behrna melleschanas, un ta wiffus ta aprinka purwus un meschus dauds-lahrtigi ismekleja, bet behrnu neatradda, un pehz tam no behrna wezzateem un radbeem dauds lahrtigi ismeklehts un klauschinahis lizzis, bet lihds schim wehl naw atrasts. Minneti, lohli leelas behdas buhdami wezzateek gauschi lihds wiffus, ja lam gad-

ditohs to pasudduschu behru dšihwu, jeb mirruschu atrast, par to doht stannu winneem, jeb zaur „Mah-jas weefi.“ Zerru, ka itatris, kam tuwala behdas pee frids eet, to labpracht darrihs. Nosudduschai meitinaat irr schahdas sħmes; no isstattas weffeligs behrns, gaischā feijā ar gaischi dseltaneem matteem. Upgehrbta bijuse pirktā kartuna kleitina, un weena kahrtā melnu pehrū bijuse ap fallu, bet bassahm kahjahm un plikku galwinu. Behrns runnais tikkai igauniski. Lai schis behdigs notikkums paslubbinā wiffus wezzatus zeeschi saweem behrneem passat kuh-loht, jo tahdi sawā neprachtibā driht warr nomalbittees un uhdeni jeb ugguni eekrist, saweem wezzakeem neissalkamas behdas padarridami.

J. Eglite,
Wezz-Laizenē, Dpefalna draudšē.

Sarunofchanahs us Daugawas plohstaitla.

Franzis. Gh Janzi, pagaidi manni, nesteidsees tik breefmigi, taggad jaw sħehtdeena un tatschu drusku waffas patreeltees.

Janzis. Wai tu tas effi?

Franzis. Es tewi jaw daudš neddeku ne-esmu redsejis.

Janzis. Pa dseedaschanas sħehtkeem beidsamo reis fatikkamees.

Franzis. Riktigt. Salki las tur isjulla no tahs sħihdes? Tu tatschu atminnees. Kahds ballamutte aiskahra dseedatajus, fazzidams: „tee arri eet us Kurbu beedribu“ un par to dabbuta par mutti.

Janzis. Nekas. Neveenu beedribu nedrihtst keshiht, jo kad winna buhtu keshijama, tad augsta waldbiba tahdai beedribai nekautu pastahweht.

Franzis. Tad par tahdu keshischanu warr drohschi fatram baltamuttin par ausi smelt.

Janzis. Naw wehrts ta publiaa. Kad tu wiffus ballamuttes gribbetu pahrmahziht, tad tew daudš darba buhtu, un tainibu falkoht: „tahda wahra pehrta tahda nepehrta.“

Franzis. Es keshischanu bes pahrmahzischanas newarru atstah.

Janzis. Upmeerinajees! Lai funnilis isreijahs, kad winsch loht newarr.

J. K-n.

Ardeewas un atwadvischanahs

no

Mihgas wiffspahrigem Latwju dseedaschanas sħehtkeem*)

30. Juni 1873.

Ar Deew', ar Deewu Mihga, ar saweem brangumeem
Ar Deewu, Mihdsneeki, ar wiffseem jautumeem!
Ar Deewu, dseedu sħehtki, ar sawahm gohdibahm!
Ar Deewu, dseedataji, ar wiffahm dseefminahm!

*) Leela tabtuma un daschadu waffaras darbu deht sħee ardeewas derchi til ilgi aiskawejufchees.

Ar Deewu, wezza Dome, tur ruhza warrent
La garriga konzerte pirmreis pa latwiski,
Tur pa tahm leelahm melwehm ar tahdu sħehtumu,
Ka wezzu Latwju garri tur lihdsi dseedatu!

Ar Deewu, Keis'ra dahrs, tur eefsch jaulas saflannas
Lee kohri dimdinaja daudš tautas meldijas,
Ka klausitaju rohkas nebeidsahs plaukschkinah
Un dascheem kohreem ohtreis bij gohdam usdseedah!

Jo pa teem feschants gaddeem, lamehr sħi Mihga stahw,
Wehl tahdi Latwju sħehtki tē noturreti naw!
Tas rahd', ka Latwju gars irr no walgeem raifsees,
Sahf kusitees un dšihwoht un gohdam preezatees

Tas gohds un jautums, las bij schis sħehtkōs eeraugam s,
Schis Ardeewas naw mannim ka nahkash apdseedams.
Ja tikkaj masa sħime, ko sħeitan peeminu,
Un wahja glessa no ta, ko fridi sajuttu.

Bet eefam atschirramees, wehl rohkas dohdamees
Un tautas fadraudsibā frids-mihki stuhpstamees
Kas pirms ka sħeschineeks no Wid- un Kursemmes
Sħē sanahja — nu schirrahs ka brahl' no sħejenes

Kaut sħee dseedaschanas sħehtki, to tē gohdam sħwinnejam,
Latwju tautas brahki, mahfas — preezadamees pabeidjam
Ne tik ween us ihfu brihdi Latwjus kohpā beedrotu,
Bet jo ilgat wehl jo zeelat tautas kahrtā weenotu!

Widssemneeki, Kursemneeki, Malleneeschi, Wentini,
Peebaldseni, Dohbelneeki, Wiffi, las tik Latweeschki,
Tē par weeneem tautas brakteem pirmreis eepasinnufchees!
Nu par tahdeem arr jo prohjam ustizzigt turrefees.

Daugawa lai irr ta mahte, kam pee katras rohjinas
Latwju dehl' un meitas ihge jaulas tautas dseefminas.
Widssemneeki labbā puffē, Kursemneeki kreisaja
Sneeds weens ohtram roh' un muttes tautas brahku beedribā.

Kaut wiffspahrigi paliktu mums tas wahrs tik „La twija“!
Waj nu Wid-, waj Kursemneeki, neprassitu wairs neta!
Ja irr manna wehleschanahs no sħeem sħehtkeem schirrotees,
Zern, ka tā teescham notiks! Pee tam palihdschis mums
Deems! —

Nu tad, ar Deew' ar Deewu wiffahm tahm gohdibahm,
Ko pa schihm sħehtku deenahm redsejam — haudijam!
Wifs peeminā tas paliks, lihds atkal sanahskim
Un wiffspahrigus sħehtkus wehl plachaf sħwinnekm!
Kubheles Ernestis.

Grahmatu sinna.

Zelgawā, Schablowfsky lunga apgahdaschanā drikkēs irr
isklāstas un tāpat pee winna pascha Kattoku eelā 189, ka
arri-zittās Latweeschu grahmatu bohds dabbutamas schah-
das jaunās grahmatas:

1. **Mihmes no G. Dünsberga.** Pirmas grahmatas
ohtra dalka: Mihlestibas-stahst. (Ar rihmetaja bildi).
Maksa 40 kap.
2. **Sappina un Seppis jeb Tshwa dseefma,** to
kreetahm mahtes meitahm par janku mahzibu latwiski
pahrzehlis G. Dünsberg. Maksa 15 kap.
3. **Ganna schus.** Sauts stahst, to jaunibai par mah-
zibu un derrigu laika-lawelli laiwiski pahrzehlis G.
Dünsberg. Maksa 10 kap.

Kas rakstijata zittus rakstus jau pasihst, tam newaijag
wis eeteikt, jo tee pahsi jau sinnahs, ka arri schis 3 grah-
matinas buhs teizamas un derrigas; tabeht mehš tik ween
falkam: lai katris tahs pehr un laffa, — sawu naudu
teescham nenoschelohs wis.

Lihds 10. August atnahstufchi 1935 un aiskahstufchi 1802 luggi.

Atbildedams redaktērs: A. Zeitan.

Sluddinafchana s.

Zauni usbuhwetais

wahgu = smehru = fabrikis

no

F. W. Grahmann, Rihgâ,

peedahwa to wiffu labbato sillo wahgu smehri, kas tahm labbakahm Belgijas smehrehm pilnigi libfiga, par lehtu zennu. — Leelakas pastelleschana s peo laika eepeetschu jausdohd, jo fabrikim daub isstelleschana s.

Rihgâs Baltijas skolotaju seminarijas waldischana daru wiffem zaur scho rakstu sinnamu ka: 1) Ge-eeschana s pahrbaudivjums sinnatnibas (efamens) skolotaju seminarija sils esahklas 15. Augusta mehneschu deena.

2) Ge-eeschana s efamena s tiks dohtas jautaschana s no schahdadm sinnoschana s:

- a) no tizzibas mahzibas (Religion): luhgichana s, kristigas tizzibas gruntes mahzibas (ihfa katikisme) un diheles stahsti no wezjas deeribas, b) no Kreemu wallodas: lassibt un ralfibt pehz dilteereschana s un pahrlaffius gabbalus isstahpibt ar fameem wahrdem, c) no rehkinuma: pirmohs tshetrus zehleenus.

3) Skolotaju seminarija warr tapt eenemti wiffi Kreemu pawallstneeki, kas pebderr pee kristigas tizzibas un kas irr ne majal ka 16 gaddus wezjt.

4) Ja noiltu, ka ee-eschana s efamens schahdem faktistu weenadas atbilbeschana s balles, tad preeschrohfu sils dohta Jggauurem.

5) Ja la ee-eschana s staitis Baltijas seminarija sch'nni gadda teel wairchts, tadeht us trohna udtureschana s tiks peeneati lahdi 35 skoleni.

La ta silta aistawehts, to tai 19. September eefsch Nischilles noturamo figu-, lohpu un sibilatu lectu figu eefsch Katweeschu Kalenderes eelitt, tad tas taggad scho teel sinnaus darrihts.

Zauneklis, kas walke skolotaja efameni tairjis, par palihgu teel meliehts un warr peeteittees Ahraischu skola, pee Behsim.

Buhwmeisleri, las wehletahs pagasta-skolas buhweschana s usnemtees, lai atnahk f. g. us torgu Landohnes waisis mahja.

Weens bohdes mahzektis, — 12 libhs 15 gaddus wezjt, kas goddigu wezjatu behrens, — irr waijadsigs tai bohde, leelaja Aleksander-eela N 12 pee G. Lange.

Wihes un feewa bes behrneem, teel meliett preesch weena flimneefa aplohpschana s par bribwu kohrtelt, maktu, gaismu un lohni, Behibr. Ah-Rihgâ majâ Smiltschu-eela N 4. Labbas lezibas-sihmes irr jausrahda.

Sehns no semmehm, kam patilabs rattu tairitaju ammatu eemahzitees, warr peeteittees pee rattu tairitaju meislera

Deinv. Gablenz, Rihgâ, leela Behninu-eela N 11.

Weens kalejs un weens stellmakeris (rattu-tairitajs) atrohpu pahrbawigu darbu Kanzena stan- zija. Klachtalas sinna s turpat dabujamas.

Teel peenemti bruffu- un slihpuru-strahdneeki, aishuhtihit us semmehm, Behterburgas Ah-Rihgâ, Rakku-eela N 48.

Weena 16 gaddus wezja meita no semmehm teel melleta preesch labbas majas faimnezibas. Klachtalas sinna s Ah-Rihgâ Kalei-eela N 33, 1 tr. aug.

Diwi jauni zilweli warr dabduht kohrtelt eefsch Behkab-Kasarmu-eelas N 27, bliwi treppes augsti.

Dohrnafalna puifu-skola, kur bes zittahm mahzibahm Wahzu walloda, arri pa kreewisfi mahja, tapat ka wiffas zittas Rihgâs pilsehtas-skolas, teel wehl taru deenu no pullsi. 1—4 pehz pufso. skolas-behri peenemti.

Bermann, Behjubmallu-eela N 2a.

Waslawas Ah-Rihgâ weens jaun usbuhwetschans, kur ruhmes irr preesch bohdes, wihnuicha un bekkera, irr pahrdohdams, sem adreffes: Stabbu-eela N 56, Zimmermanna Steinerta nomma, Klachtalas sinna s pee Fried. Lapping lunga.

No jenjures atwehlehts. Rihgâ, 10. August 1873.

Muhfu kantoris un bohde taggad atrohdahts Sinder-eela Nr. 6, Weinharda mahja. 1 P. S. Rosenfranz un beedr.

Katwarra muischâ eefsch Ummurgas basnizas draudses teel ierentehis

ahbolu dahrs, kur papilnam seemas ahbolu atrohnahts. Deht nolihgichana s japeeteizahs turpat muischâ pee dshims-leelmahtes.

Behju Pilsmuischas ka arri Rahelamuischas semneelu mahjas, irr pahrdohdami. Semmes rullit (lahrti) ka arri Klachtalas sinna s pee Behju Pilsmuischas muischas waldischana s.

Weens nams, Waslawas Ah-Rihgâ, Stabbu-eela N 100 irr labbi pahrdohdams.

Waslawas Ah-Rihgâ, Keepera-eela irr tas nams N 17 pahrdohdams. Klachtalas sinna s turpat.

Walmeera irr weena mahja libhs ar dahrsu Leela-eela pahrdohdama. Sinnahit dabujams pee pullsten tairitaja

Peterfon. Wattes, to pohdu par 11, 12 un 14 rubla pahrdohd Karl Hilbrandt, Gelfsch-Rihgâ Rakku-eela N 15, prettim Stauwe.

Krahjums sifhu-prezju leelumâ no Hirsberg un beedr. is Belgawas, atrohdahts pee

Robert Friedrichs, Rihgâ, majâ Behnta-eela N 10. 6

Superfosfatu un kanlu-mehflus

no Goubling Anglsâ, kas par teem labbakeem mehsteem scho titturshî atfihit, pahrdohd leht un appalwodami

L. Goerke un beedr., Sinder-eela N 12, appalschâ. 1

Krahjums no Superfosfata

weenigi un tiktai teescham no fabrika dabujams zaur

Goldschmidt un beedr., leela Rihter-eela N 1.

Belgawa: sehgeris pee Karl Gunther pretti Ratweeschu bajnizai.

Weens labbi uskohptas tafelu klaweeres no 6 1/2 oltaw. irr jawa eemesta deht par lehtu zennu pahrdohdams Ah-Rihgâ, Smiltschu-eela N 35, 2 treppes augsti pee Fischen gahpashas.

Drittehts un dabujams pee bilichu- un grahmatu-dritketaja Ernst Plates, Rihgâ, pee Behtera baji

Slunfigus fuhdu-mehflus

Superfosfat, no Packard Ipswich (Englande)

kurri te jaun wairaf ka desmit gabdi par labbeem atrakti un sawu labbu thpashibu deht jaw pirma semlohpu israhdischana s 1865. gadda meelaku dabuja, pahrdohd no lehgera

P. van Dyk, leela Smiltschu-eela N. 1.

Labbas Baireeschu un Behmeeschu

appius pahrdohd no 7 libhs 10 rubl. par puddu Karl Nevermann un beedr., Zuhlu-eela N 19.

Drohshahs spitschtas

bes fosfora un sehweles, wahgu smehre

par lehtato zennu pahrdohd J. W. Sehring, Rihgâ, Behwer-eela N 9.

Petroleumu

wislabbato pahrdohd ar muzzahm un stohpeem, kohpu par 20 kap., palma fwezjes 18 kap. Z, stearin fwez 24 kap. Z (ar lahpehm wehl lehtati) S. M. Busch, Jauna past-kambari, Ah-Rihgâ, Rakku-eela N 20.

Pirno sorti uhdens klachu dubbult tihritu Amerifaneeschu

petroleumu

pahrdohd ar muzzahm un stohpeem par lehtatu zennu ta petroleumu boye no

Karl Nevermann un beedr., Gelfsch-Rihgâ, pee Jaunem wahrdem, eefsch Kreis-skolas namma,

Wisslabbato un pah wiffahm zittahm sortehm preesch dedinaschana s staitalo

petroleumu

esmu eefsch schihm deenahm tairni no Amerikas dabujis un pahrdohdu ar wahthim, puddeem un stohpeem, par to wifflehtalo zenn. Rihgâ, pee Jaunem wahrdem eefsch tahs leelas bohdes us suhra.

G. G. Laschkow.

10 rub. pateizibas algas. Tai nalki no 2. us 3. f. m. irr Turraides Admin faimneelam nofagis melns firgs, ar maju baltumitu us labbo pufsi peer, ar labbo pallatas lahju bruffu pahthiws, labbus 16 gaddus wezjt, libhs ar nepehrweteem wahgeem, kam lohka affis un kalli raiti un preeschâ un pallata rebdeles. Kas par scho lahdsibu pee Turraides pagasta-waldischana s staitas sinna s peeneshis, tam sils wirsminneta pateizibas alga ismalfata.

10 rub. pateizibas algas.